

Motto:

***Všichni na jednom jevišti
velikého světa stojíme
a cokoliv se tu koná
všech se týče.***

(Jan Amos Komenský)

ÚVODNÍ SLOVO

Sborník prací z mezinárodní vědecké konference „Agrární perspektivy XIII: Trvale udržitelný rozvoj agrárního sektoru – výzvy a rizika“, který se Vám dostává do rukou, představuje pokračování tradice pořádání každoročních celofakultních konferencí Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze. Vyhlášené téma konference představuje tématický základ pro zaměření jednotlivých sekcí, které odráží orientaci vědeckovýzkumné činnosti nejen rozhodujícího počtu pracovníků a kateder PEF ČZU v Praze, ale i ostatních účastníků ze sesterských pracovišť doma i v zahraničí.

Program konference začíná dopoledne 22. září 2004 plenárním zasedáním v kongresovém centru ČZU (SIC) za účasti zástupců akademické, výzkumné, studentské, odborné a správní sféry z ČR a zahraničí.

V odpoledních hodinách a následující den pokračuje jednání v tématických sekcích či subsekcích:

1. sekce: Ekonomika
2. sekce: Management a marketing
3. sekce: Sociální rozvoj venkova
4. sekce: Aplikovaná informatika
5. sekce: Kvantitativní metody
6. sekce: Informační technologie
7. sekce: Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání
8. sekce: Aktuální problémy právní regulace
9. sekce: International Experience in Agriculture and Rural Development

S přihlédnutím k převažujícím požadavkům účastníků konference byla zachována tradice tištěného sborníku oponovaných vědeckých příspěvků a sdělení s elektronickým doplňkem.

V rámci vývoje současného světa můžeme rozpoznat několik určujících trendů. Na jednu stranu patří ekonomický růst vyspělých i rozvíjejících se zemí, postupující ekonomická a kulturní globalizace s řadou doprovodných pozitivních i negativních vlivů, změny mocenských geopolitických poměrů, zatímco na druhé straně dochází k dalšímu a diferencovanému růstu populace světa, k růstu diferencí mezi vyspělými a rozvíjejícími se zeměmi, k pokračování negativních trendů z hlediska ochrany životního prostředí apod.

Ukazuje se, že důsledky hospodářsko-politických rozhodnutí v podmínkách trvale udržitelného rozvoje je nutno zpětnovazebně vyhodnocovat s využitím aplikace holistického hlediska a systémového přístupu. Existuje mnoho dokladů o tom, že používání standardních ukazatelů ekonomické úspěšnosti (HDP, HNP) při posuzování otázek trvale udržitelného rozvoje a blahobytu společnosti je problémové, nepřesné a často i zavádějící.

Složitost a potíže při postižení všech souvislostí trvalé udržitelnosti v jednom indikátoru měly za následek vznik celé řady různých indikátorů od dílčích až po souhrnné typu HDI (Human Development Index), ISEW (Index of Sustainable Economic Welfare), GSI Genuine Saving Index) apod., což je okolnost, kterou je nutno respektovat obzvláště na výzvy a rizika trvale udržitelného rozvoje agrárního sektoru.

Zvýšená pozornost kvalitativní stránce rozvoje ekonomiky a společnosti je ve stále větší míře spojována s potřebou (nezbytností) trvale udržitelného rozvoje. Klasická široce akceptovaná definice trvale udržitelného rozvoje komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (1987) byla v r. 2000 nově formulována Evropským parlamentem:

„Udržitelný rozvoj znamená zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystému při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a budoucí generace“. Koncepce trvale udržitelného rozvoje je založena na harmonickém a vyváženém rozvoji svých tří rozhodujících rozměrů: ekonomického, sociálního a environmentálního.

Ekonomický rozměr je spjat s rostoucími příjmy obyvatelstva. Potřeba důstojného života a rozvoje lidské osobnosti, zdraví, vzdělání, spravedlnosti a rozvoje kultury spjatá s dobrým fungováním rodiny, obcí, občanské společnosti a veřejných institucí představuje sociální rozměr udržitelného rozvoje. Environmentální dimenze je založena na nutnosti zachovat dlouhodobě na odpovídající úrovni statky a služby, které lidstvu poskytuje příroda (suroviny, energie, prostor, absorpční kapacita pro odpady, podmínky pro zdravý život lidí aj.).

Tématické zaměření konference, publikované příspěvky, prezentace a diskuse představují nepochybně inspiraci a impulsy pro další orientaci a koordinaci vědeckovýzkumných aktivit všech zúčastněných. Řešení problematiky rizik a výzev udržitelného rozvoje agrárního sektoru v ČR, EU a v globálním kontextu je naprosto neopominutelné pro udržitelný rozvoj v globálním měřítku a tudíž i pro EU a ČR.

Prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.
děkan
PEF ČZU v Praze